

Eindhoven doet ertoe

Marriët Mittendorff

Minister Plasterk wil de geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving, 13,3 miljoen euro, over 35 gemeenten verdelen. Negen netwerksteden krijgen een hogere bijdrage dan de overige 26. Eindhoven hoort bij die negen. En terecht.

Eindhoven is designstad. Maar het is ook de stad van creatieve industrie en sprankelende cultuur. Eindhoven levert al decennia een belangrijke bijdrage aan het creatieve klimaat in ons land met de Design Academy, de faculteit Industrial Design aan de TU/e, Philips Design en het nieuwe Designhuis. Momenteel ontwikkelen we 27 hectare cultuur op een voormalig Philipsterrein in gewezen fabrieksgebouwen, midden in de stad. En onlangs heeft de gemeenteraad extra geld voor talentontwikkeling gereserveerd.

De Eindhovense ontplooiing op het gebied van kunst en cultuur staat niet los van onze regionale kracht. De regio Zuidoost-Brabant is met zijn bijdrage van 14 procent aan het bruto nationaal product belangrijker voor Nederland dan alle andere regio's. In onze regio van 750.000 mensen worden de meeste patenten uitgegeven en zijn we het meest innovatief van Nederland. Eindhoven doet ertoe.

In Eindhoven is het geld voor Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) gegarandeerd goed besteed. En daarom heb ik in november 2007 de 'G9-brief', namens cultuurwethouders van negen gemeenten aan de Tweede Kamer, tegen de motie voor spreiding van cultuurmiddelen ondertekend. Niet omdat ik tegen spreiding van geld ben, want daar ben ik voor. Ik ben tegen verkruimeling.

Mijn handtekening onder de G9-brief heeft tot verontwaardiging geleid van collega-wethouders. Hoe kon ik ineens een lobby voeren voor de bevoorrechtiging van bepaalde steden, terwijl ik ondertussen ageer tegen de speciale toegang die de vier grote steden tot het rijk hebben? Dat zal ik u uitleggen. Want ook bij het circus rondom het nieuwe kunstenplan heeft de G4 een streepje voor.

Stelt u zich Nederland eens voor als kaart in een atlas. Een groen veld met grillige lijnen die rivieren zijn. Op dat groene veld staan links vier torens dicht bij elkaar met bovenop brede trechters. Af en toe vaart een luchtschip over, dat muntjes gooit over dat hele groene veld en de torens. Dan legt het luchtschip speciaal aan bij de torens om de hongerige trechters tot de rand te vullen met briefgeld. Vier torens op een kluitje in plaats van evenwichtig, strategisch verdeeld over het land.

Het ministerie van OCW praat met de vier grootste steden apart en daarnaast met landsdelen over cultuur. Dat betekent

Marriët Mittendorff (CDA)
is locoburgemeester en wethouder
van onder meer onderwijs en cultuur
van de gemeente Eindhoven

voor de vijfde stad van Nederland dat we tot het landsdeel Zuid behoren met daarin Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. Elk landsdeel is één convenantpartner van het rijk. In Eindhoven krijgen drie instellingen rechtstreeks rijksgeld: het Brabants Orkest, het Zuidelijk Toneel en MU. Maar het Van Abbemuseum, internationaal toonaangevend op het gebied van moderne kunst, krijgt geen geld van het rijk.

Eindhoven, de economische motor van Nederland, draagt volop bij aan de schatkist, maar krijgt er weinig voor terug. Anders gezegd: we betalen dubbel mee aan de kaartjes in Amsterdam. Eerst als belastingbetaler en vervolgens als we naar de hoofdstad moeten omdat daar een tentoonstelling te zien is die bij ons vanwege de prijs niet geprogrammeerd kan worden.

De huidige bevoorrechting van de vier grootste steden maakt kunst en cultuur voor veel Nederlanders onbereikbaar. Aan de andere kant kan versnippering van de geldstroom BKV ertoe leiden dat geen enkele gemeente over substantiële middelen beschikt. Een tussenoplossing, spreiding van het geld met een netwerkfunctie voor steden, houdt in dat het mogelijk wordt massa te geven aan het kunstbeleid ten gunste van de hele regio, verdeeld over heel Nederland.

Het vechten voor erkenning heeft Eindhoven een prijs opgeleverd: samenwerking en veel kunnen met weinig geld. Maar we willen nóg meer kunnen, met meer geld. En dat kan alleen met een rechtvaardige verdeling van kunst- en cultuurgeld, waarbij kwaliteit belangrijker is dan het juiste netwerk.